

## Oponentní posudek bakalářské práce

### ***předmět posudku:***

předmětem posudku je bakalářská práce, jejíž praktická část zahrnuje restaurování sochy sv. Pavla v areálu kostela Nanebevzetí Panny Marie v Polné, NKP. V rámci teoretické části měla autorka za úkol pokusit se upřesnit původ materiálu případně autorství sochy na základě archivních rešerší, komparace a také laboratorní petrografické analýzy vzorku materiálu. V teoretické části práce se autorka dále věnuje formálnímu popisu a ikonografickému typu zobrazení světce.

### ***autor práce:***

Mgr. Markéta Müllerová, DiS.

### ***vedoucí práce:***

doc. Jaroslav J. Alt, akad. mal.

### **1/ Hodnocení vypracování teoretické části, zvolené koncepce praktické části a realizace restaurátorského zásahu**

Studentka měla v rámci zadání teoretické části, jak je uvedeno výše, najít, zmapovat a zpracovat informace o předmětném díle, které by umožnily přesnější identifikaci autora nebo okruhu (dílny), nebo alespoň osvětlit jeho původ. Bylo zapotřebí shromáždit a analyzovat, či k nim alespoň přihlédnout, informace z oblasti stavebních dějin objektu se zřetelem na skutečnosti, které by mohly vést k určení autorství či upřesnění doby vzniku díla, a bylo také vhodné a žádoucí porovnat výsledky petrografických analýz se vzorky materiálu, jehož lokace těžby je známá, pro určení místa původu materiálu díla. V rámci práce byly tedy porovnány vzorky odebrané ze sochy, vzorky při restaurování použitých tmelů a vzorky kamene z lokality, odkud byl předpoklad původu materiálu sochy.

V rámci praktické části své bakalářské práce měla tedy Markéta Müllerová za úkol komplexně restaurovat sochu sv. Pavla, umístěnou jako součást páru, spolu se sochou sv. Petra, nad schodištěm před západní průčelím chrámu Nanebevzetí P.M. v Polné, který je prohlášen národní kulturní památkou. Ke splnění tohoto úkolu bylo nejprve nutné provést restaurátorský průzkum v dostatečném rozsahu. Dle zadání praktické práce šlo o zpracování restaurátorského destruktivního i nedestruktivního průzkumu, na základě jehož výsledků byla vypracována koncepce zásahu. Prováděné restaurování bylo podrobně dokumentováno a výsledná zpráva o zásahu měla také za úkol, mimo jiné, přinést informace o nových zjištěních v průběhu prací, týkajících se zejména druhotných zásahů do díla, použitých materiálů při dřívějších opravách a další. Součástí zadání pro praktickou část - zprávu o restaurování - bylo navrhnout doporučený režim údržby a další péče o sochu.

Jednotlivé kapitoly bakalářské práce tedy přináší, v duchu zadání a obvykle užívaných postupů, nejprve základní informace o památce a její části, dále dokumentaci průběhu a následné vyhodnocení restaurátorského průzkumu, jeho destruktivní i nedestruktivní složky, dále pak prezentuje návrh koncepce vlastního restaurování. Osmým oddílem praktické části začíná dokumentace vlastního zásahu, zahrnující popis prací na obnově (prekonsolidace, čištění, odstranění nevhodných vysprávek a některých druhotných zásahů, injektáž, tmelení,

konsolidaci a další tvarovou i barevnou retuš) včetně výčtu při restaurování použitých materiálů, i ve formě technických listů. Teoretická část zpracovává ve stručné podobě informace o stavebním vývoji a kulturně historických souvislostech výstavby chrámu, jakož i o rodu Dietrichsteinů, mecenášů a iniciátorů stavby chrámu v dnešní podobě a přináší fakta, získaná prací s dostupnou literaturou i archivními zdroji. Dále teoretická část přináší a vyhodnocuje výsledky petrografického rozboru vzorku, odebraného ze sochy, vzorku odebraného z lomu u Mikulova a vzorku umělého kamene, použitého pro doplňky sochy při současném restaurování.

V posledních oddílech teoretické části se autorka věnuje ikonografii zobrazení svätce, což bylo při vlastním restaurování dáno požadavkem na navrzení a provedení rekonstrukce chybějících atributů u obou soch.

Celkově je souhrn informací, více či méně významně ovlivňujících nejprve restaurátorský průzkum a poté restaurování, podán v této bakalářské práci srozumitelně, v dostatečné míře a lze ho považovat za jedno z východisek dalšího realizovaného postupu, tedy vlastního restaurování. Ikonografický vhléd, doplňující ostatní interpretované rozboru (petrografický, ale i ostatní laboratorní rozboru, archivní rešerše) vychází z dobré znalosti problematiky, případně z výsledků konzultací.

Praktická část, tedy zejména vlastní restaurování, předpokládala svým zadáním vyhodnocení různých metod průzkumu, který měl za cíl kromě zjištění stavu také identifikaci předchozích intervencí. Průzkum, využívající kromě archivních rešerší i dostupných metod užívaných v obdobných situacích, vedl poté ke stanovení a upřesnění postupu vlastní obnovy památky. Laboratorní analýzy, zahrnující například mikroskopickou analýzu vrstev krust a depozitů, byly prováděné ve spolupráci s Katedrou chemické technologie FR UP. Dále byl proveden průzkum petrografický, zaměřený na porovnání vzorku originální a doplňované hmoty spolu s materiálem, těženým u Mikulova. Toto porovnání umožnilo s vysokou pravděpodobností lokalizovat místo těžby bloku kamene pro sochu a také potvrdilo velmi zdařilé složení tmelu, který se strukturou i vlastnostmi podobá originálu, má však požadovanou menší pevnost.

Restaurátorskému zásahu byla po upřesnění vlastní koncepce podrobena socha sv. Pavla, podobně jako párová socha sv. Petra. Výsledek přípravné fáze, tedy tvorba záměru a koncepce, ale zejména vlastní restaurování, pak splňuje beze zbytku zadání práce, neboť je zde mimo jiné díky spolupráci technologa a restaurátora dosaženo žádoucího průniku informací z mezioborového hlediska, bez kterých lze provést úspěšný restaurátorský zásah jen velmi obtížně. V průběhu restaurování byly dále také zohledněny požadavky zástupců památkové péče, vzešlé z konzultací in situ.

## **2/ Hodnocení restaurátorské zprávy a dokumentace**

U restaurátorské dokumentace oceňuji obsáhlost a u studentů zdejší Fakulty restaurování tradičně vysokou úroveň provedeného přírodovědného průzkumu, analyzovaného a definovaného do jasně strukturovaných výstupů. Pozitivně lze hodnotit i úroveň fotodokumentace včetně grafického znázornění různých situací, úroveň veškerých grafických zobrazení je velmi dobrá, i text byl očividně podroben jazykové korektuře a pravděpodobně neobsahuje věcné či pravopisné chyby či překlepy (případně se je autorovi tohoto posudku nepodařilo odhalit). Shrnutí informací o kulturně historickém prostředí vzniku sochy a o její ikonografii, pak vhodným způsobem práci doplňuje.

Předložená bakalářská práce ve své teoretické i praktické části splňuje podmínky, dané zákonem o památkové péči i dalšími metodickými pokyny v oblasti památkové péče, jakožto i formální pravidla stanovená Fakultou restaurování UP. Také její vypovídající hodnota, je jak v případě textu i obrazové dokumentace velmi dobrá, zvláště je nutno ocenit v četných obrazových přílohách pečlivě provedené znázornění stavu a dokumentaci poškození, včetně zákresů. V případě dokumentace restaurování jsou kromě toho i dostatečným způsobem podány informace o rozsahu jednotlivých technologických úkonů, který tak mohou sloužit jako významný zdroj informací pro následující restaurování.

**Celkově hodnotím prezentaci výsledků průzkumů a rešerší, zvolenou koncepci i vlastní obnovu jako úspěšné, jejich písemnou a obrazovou dokumentaci jako dostatečně obsáhlou a vyhovující. Také teoretickou část, zabývající se souvislostmi původu a vzniku památky, hodnotím kladně, neboť přináší obsáhlejší pohled, založený na pečlivé a obsáhlé rešerši pramenů a literatury. Proto doporučuji k obhajobě teoretickou i praktickou část bakalářské práce Markéty Müllerové s hodnocením výborně.**

V Telči dne 13.září 2013

Mgr. Petr Severa

